קבלה · ספרי קבלה נוספים

ספר הייחוד

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ספר הייחוד

מקור הטקסט: ובלכתך בדרך

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ספר-הייחוד/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

הקב"ה נקרא בשם הגדול הגיבור והנורא הקדוש והטהור והנערץ אראריתי"א ופרושו א'חד ר'אש א'חדותו ר'אש י'יחודו ת'מורתו א'חד:
שמות המרכבה העליונה הנקראת שכינה הן הן האותיות האלו המוש"א (נ"א תמוש"א), וארבעים ושתים אותיות חתומות בתחילת האויר, אבגית"ץ הא', הוא רמז לאחדותו, על מה שנאמר עליו אחד יחיד ומיוחד, הב', הוא רמז למציאות מפעליו, על מה שנאמר עליו יחיד ומיוחד אחד, הג', הוא רמז לכוחותיו ממש, שהם כמו לבוש לכבודו, וזהו דכתיב ה' אלקי גדלת מאוד הוד והדר לבשת, היו"ד, הוא רמז לעשר ספירות בלימה, שהן כל אחת ואחת עיקר בפני עצמה, והחכמה נשרשת בהן והיא מתגברת ונעלת על כולן, הת', היא רמז למעלה הנקראת תשובה, שהיא אמצעות ומתאחדת ויושבת בראש, ויונקת כח כולן וכולן יונקות ממנה, הץ', היא רמז לכסא הנגה, שהיא נהרית מעצמה ומנהרת לכל פעולותיו של הקב"ה, וזהו לובש צדקה כשרין:
והאותיות האלו של שם בן מ"ב הם פורחות למעלה למעלה עד עיקר המרכבה, והם עמודי אור שמתאחדים בצחצוח גדול זה בזה, והקב"ה מתאחד בהם ומתעלה ומתעלם מהם עד אין סוף לרוממותו והעלמותו:
ועתה יש לנו לדעת ייחודו של מקום, ועשר ספירות, וזכרו, ושמו, והכסא, והמרכבה, והאופן, והגלגל, והשרף, וגם הפרגוד:
ויש להודע בראשונה מעלת השרפים לעלות ממעלה למעלה, כדכתיב כי גבוה מעל גבוה שומר וגו', בידוע הוא, כי שרף הוא כח היוצא מכח הבורא, והוא כח מצחצח כעין אדום, ונעשה מלאך עומד על הייחוד ושמו ענפיא"ל, ורמז לדבר וענפיה ארזי אל, ונקרא כן בעבור שמתחלק כוחו לז' ענפים ונוגה אלו השבעה ענפים כמראה הבזק, והם עומדים לפני מקום האחדות כאש אוכלה, כדי שלא יהיה כח לד' מחנות שכינה להסתכל במהותם ובשמותם, והם ז' מלאכים הנקראים שרפים, זולת ב' שרפים העומדים אחד לימין הכסא ואחד לשמאל, ועל אלה נאמר שבעה אלה עיני ה' וגו', ולא נקראו עינים כי אם על גווניהם שדומים לאש אוכלה, כדכתיב כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא וגו', והם מתצחצחים בצחצוח זוהר גדול, ועמדים לפני הקב"ה למעלה בצל כבודו, ועליהם נאמר כמו כן שרפים עומדים ממעל לו:
ואלה שמותם, אורפניא"ל, תגרא"ל, דנדיא"ל, פלמיא"ל, אסימו"ן, פסכא"ל, בוא"ל. הראשון, ר"ל אורפניא"ל, שיוצא ובא לפני הקב"ה באור צח ומצוחצח עד אין חקר ומדה. השני, ר"ל שמתגרה על השכינה עצמה ומתהפך בה לפנים ואחור ונכנס בכח האחדות, והוא לבן ככסף כדכתיב כי יש לכסף מוצא ומקום לזהב יזוקו, זה כח האחדות הנכנס

ביניהם. השלישי, ר"ל שהוא מבין כל הדינים שהם סוף למעשה העליונים ותחילה ליצורי התחתונם, כמו מטטרו"ן שר הפנים. הרביעי, ר"ל מפליא פלא פלאי פלאות בין האויר והאחדות, ונקרא שמו פ"ל מפני שהוא נותן קול ובאותו קול מתאחדים בו כמה פלאות, זהו שכתוב ירעם א"ל בקולו נפלאות. החמישי, ר"ל שהוא ממונה על כל סם וסם שיש בעולם. הששי, ר"ל שהוא ממשיך כל הדברים שהם בין עולם החיים ובין עולם השכל. השביעי, ר"ל שהוא ממונה על כל הנשמות להעמידן במקום השכל:

אלה הם השרפים, [וכך הם ממש] ונקראו כן מפני שהם למעלה מן האויר לפני ה' בורא כל העולם ית' ויתו, ועל זה נקרא זה הכח ענפיא"ל, מפני ז' ענפים האלה המתאצלים ממנו, וזהו פרוש השרף:

גלגל הם כל הדברים המתגלגלים מזהרי החשמ"ל, כמו שאמרו רבותינו ע"ה כי הוא שע"ח מיני מאורות, והפחות שבכולם כזיו גלגל החמה, והם נותנים כח בגלגל להתנוע [ע] בהגבלתה, ומתצחצחים כולם, ונגררים כמו (הכנת) [חניית] השרפים, שהם חניית דגלי מעלה, והם נקראים כתר עליון כמו סוד הספירה הנקראת כתר עליון:

ועוד גלגל נקרא על ענין גלגלי המרכבה שהם אופני השכינה וצידי החותם העליון חתימת קדש והמקודש והנקדש והמתקדש בתוך מקדש העליון, והוא זה ונקרא אהי"ה אשר אהי"ה, ואלמלא זה החותם שהוא נתון בין השמים ובין הארץ היה כל העולם נשרף בשעה שמקלקלים בני אדם מעשיהם:

פרגוד זהו אור הנוגה הפרוש על כל הכבוד כמו בגד או שלמה, ומחשיך עיני כל בריה כדי שלא יסתכלו בדמות שכינה, ועל כן נקרא פרגוד. ויש בו ג' כוחות, כח מופלא, וכח נסתר, וכח (חדש) [חידוש], ומתהפך פנים ואחור:

אופן נקרא כן, מפני שהוא חוזר ובחזרתו הוא מתגלגל ובעיגולו מתפשט, ובהתפשטו מגיע למעלה מן החשמ"ל הולך (בחרדה) [בחזרה] ובעיגול, וזהו שאמר האופנים הם הגלגלים, ויש הפרש גדול ביניהם, אלא (שהאוכם) [שהאופן] נוטה לצד אחד:

מרכבה הוא כח אחד שמתחלק לחלקים הרבה, והוא מקום מזומן לרכוב, והמרכב והרוכב למעלה, וחוזר לעמוד באמצע ולכל צד, והוא מתפשט, ככתוב הנה ה' רוכב על עב קל, ולא נאמר אלא על המרכבה:

כסא נקרא כן, מפני שמתכסין בה כל הכחות, והיא יושבת ודוממת, ועליו נאמר קול דממה דקה:

זכר שמו נקרא כן, מפני שהוא כח שכבודו של מקום שוכן באמצעותו ושוכן בתוכו, וזה כח השכינה המקבל כל הדברים, ונכנסין בתוכו בלי דמיון ויוצאין מתוכו בגולם ובצורה

ובדמיון, והוא תאר דמות כמו מטבע או חותם או ככלי המתקן צורה, כי לא יתכן להיות דבר אלקי מבלי השכינה, ואם תשתבש בענין זה הבן יש אם למקרא ואם למסורת:
מדת הפנים, שני כחות המחופפים הזרועות, ר"ל שהם הכנה לכל הכחות המתגלגלים מכתר העליון כמו שאמרנו, ואלו הב' כחות הם הנקראים חן וחסד, שהם חקיקה וחציבה שהם פנים של רחמים:
אחור היא מדה הנקראת עצם החכמה ושפע הבינה, תכלית השגת החקר, והוא כח מתאצל בעצמו מן השכינה עצמה, שמתפשט בכח מוטבע לצייר צורה ולהבדיל כח מכח:
ולמעלה מכולם יש זה הכח שהוא ממשות השכינה בהתאחדותה בשם יתברך, ונקרא הכל כאחד כתר עליון, והטעם לשון כתר הוא לשון המתנה כמו כתר לי זער ואחוך, והוא הצד העליון המתרבה בכח ריבוי, וזהו כח הרצון המתעלה ומוצא כל הנמצאים, והוא כמו ברוב עם הדרת מלך:
ועוד יורה לשון כתר שכל מי שהוא חוקר בידיעה הזאת ומשיג ממנה שום דבר, ומסתיר ומעלים סודו, מעלה עליו הכתוב כאילו עשה עטרת חשובה להקב"ה, ועליו נאמר אשגביהו כי ידע שמי:
ועוד כתר כפי חשבונו עולה תר"כ, שהם תר"כ דיבורים שדבר הקב"ה בשעה שנראה וגלה כח האויר הקדמון, וכולן הן שמות ידועים, וכולם נעשו עמודי אור שהם יקרי הוד ביני כל בריה, ונקראים שרשי החכמה, והם אש אוכלה, כדי שלא יסתכלו במקום הכבוד, ועל זה אמרו בספר השיעור מלאכים אוחזים בעמודי אור, ועוד אמרו כמו כן שש מאות ועשרים הם ראש מילולו:
והכח האחרון שבעשר הוא כח הנקרא אמונה, ועיקר האמונה הזאת היא סבת השמש והירח והמשכת כל הכחות המשתמשים בלילה, וזהו שאנו אומרים אמת ואמונה בלילה, ואנו אומרים בבוקר טוב יצר כבוד לשמו, ועוד נאמר אמונה אומן, והם כחות הרוחניות שהם עתידים להתגלות בעין השכל, מקצתן בזה האצילות שהוא הזמנת השכל הנקרא עדן גן אלקים, והוא לשון עידון הכבוד והוא למעלה מעלה מכל הכחות, ונקרא אומן וכתר טוב עולה על גביהן, ובשעה שנמשך זה האור מן החכמה הקדומה נמשכו עמו כל הכחות הרוחניות העתידים להתגלות (ומצתנוצצים) [ומתצחצחים] ומתצלצלין ורצין ומתאחדים בא"ס, וזהו מקום האחדות כמו שאמרו הכל היה מאחד:
זהו ממשות קצת מהותו של כח המתעלם עד לאין סוף, ועיקר שמו המעולה והמתעלם, ועיקר המציאות וההויה, וכיצד הוא העילוי והרוממות, וזהו מה שמאר הכתוב א"ל אלקי

הרוחות לכל בשר, לא אמר זה הפסוק אלא לכוין על הענינים האלו, והכל בהתאחדות השם הנכבד בזכרו הקדוש והטהור, והכל שב לאחד תמונה נפרדת, וכל יצור כאחד השואת התמונות, וכל דיבור כאחד דמות (כלי) [בלי] השואה, וכל שם כאחד קדושה משולשת, וכל חק כאחד מקום למקדש, וכל מקום כאחד השר הממונה למטה, ויסוד הכל רצון האחד, רצון האחד זהו כבודו של מלך אשר שם לו דרך אחד, זו המידה להשוות ייחודו בכל אחד ואחד, זהו השיעור, ואם ישתנה אחד מהם זהו מתכונת הדבר, הכל הולך אל מקום אחד זהו קול דממה דקה:

ויש לנו להודיע בכל אלה הענינים בענין מבואר ומובן, הכל היה מאחד. דע כי קודם שהוציא הבורא יתברך רצונו לפועל לא היה כי אם הוא בלבד, וכשעלה במחשבתו הטהורה לפועל המציא שני מקורות מאור ומחשך, האחד נובע אורה והאחד נובע חושך, ושני המקורות האלה היו מכחו הגדול, והם הנקראים רום מעלה וחכמה, ובין שני המקורות האלה היה האויר הקדמון הדבוק בכח העלה, והיה המקור האחד מתצחצח בנבעו והאחד מתחשך בנבעו, ועליו נאמר מגלה עמוקות מיני חושך, והאויר הקדמון היה מתרבה ומתפשט בלחלוח, ומהלחלוח המתרבה מאלה שני המקורות נברא דמיון מעלה הנקראת בינה, והוא כמו גולם בלי צורה, והיא הנקראת תשובה, ומשם יצאה ההמעלה אשר היא תפארת לעושיה, ובשעת שנמצאת מעלת התפארת ממעלת התשובה נתרבה ממעלת הבינה ונחלקה לארבע חלקים, ואלו הן האויר הקדמון והשנים המקורות והבינה (ונעשו לו אלו הארבעה האויר) [שהאחד נובע אור עד אין תכלית והא' נובע חושך, ונעשו כל אלה הד' אור א'] זך וטהור צח ומצוחצ(ו)ח עד לאין חקר ומדה, שאין הפה יכולה לדבר. והמעלה הנקראת תפארת שוכנת באמצעות האויר כביכול כוולד בבטן המלאה:

ומה שכתוב ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, יש לנו לבאר כל הענין, כי כל הדברים נוטים למשל וחידה חוץ מדברי צורה שאינם נוטים למשל וחידה, וזו היא צורה ודמות. דע כי ממראה מתניו ולמטה יש לו אור גדול תמונה מצחצחת, ויש לו טבור מעין אויר, ויש לו עדיה של אמה עדין המעדן והמענג ומבאר כל הדברים ומגדילן, ועוד יש לו נצח והוד הנקראים כמו שוקים ורגלים לאדם. והנני אומר לך ומזרזך, כשתחשוב באלו הענינים תקח זה הדרך, דע כי הטבור הוא האויר וארכו י"ג אמות, ועליו נאמרים י"ג מדות, והאמה של עדיה הוא צדיקו של עולם, ויש בו ך' אמה, ועליו נאמר רכב אלקים רבותים אלפי שנאן, שוקיו נצח והוד יש בהם אלפיים אמה בכל אחד ואחד, ורגליו יש בהם ד' אלפים אמה בכל אחד ואחד, וזה שכתוב בספר יצירה ב' אבנים בונות ב'

בתים, וכל הכתוב בפ' יחזקאל ממראה מתניו ולמעלה יש לו כדמות אדם, והכל אורה וצחצח וזהר ויקוד והוד, ואני אומר לך כי זרועותיו הם כפולות, ארכן עולה י"ח אלף עולמות, רחבן כפלי כפליים, אבל ידיו כמדת השיעור עצמו כלומר רל"ו רבבות אלפים פרסאות, וטפח וזרת שלו מסוף העולם (עוד) [עד] סופו, שנאמר מי מדד בשעלו מים ושמים בזרת תכן:

והמעלה הזאת הנקראת תפארת אדם היא עומדת למעלה באויר באמצע, והכח שלו הוא להגדיל ולהקטין, והחיות מתאחד בו ומתעלה עליו, והאויר הקדמון הנאצל בכח עילת העילות יתעלה נעשו סובב, ונעשה כסא הכבוד מצחצת וצווחת ואומרת אדיריר"ן י"ה צבאו"ת תתכבד, כי יש עלי מלך מפואר וכו':

ועל מעלת התפארת הנקרא כבוד יושב על הכסא חתם הבורא יתברך י"ב שמותיו הקדושים והטהורים, ג' לימין כנגד מדת החסד, וג' לשמאל כנגד מדת הגבורה, וג' למזרח כנגד מדת התפארת, וג' למערב כנגד מדת המלכות:

ודע כי אין התפלה מכוונת לבעלה כי אם לכוון ענין זה בגוף האדם, ואין התפלה כי אם תפל לה, וזהו כנגד המדה המפוארה הנקראת כבוד, ועל זה המדה האציל השי"ת המדה הנקרא זכר ואין זה בלא זה, ועל זה נאמר הכל היה מאחד:

ועיקר שמו של הקב"ה הוא ענין הספירות שהיא מעמדת הכל בלי ספק, והוא הגבלת מעשה, וכשהכח מתרבה בכח ריבוי בהגבלתו נקרא לו שם ידוע על עיקר ידיעתו, כמו ד' יסודות או תכונות האחדות, ושם ר"ל ציון להכיר אותו הכח עצמו, כמו פלוני, ומשים עליו כנוי כדי להשיג הכרתו ומהותו, וזהו ענין שם. ועוד תמצא כי כל שמותיו של הקב"ה מורים על אחדותו, וגם אחדותו אינו מתפרד, וגם אינו מתחבר, וגם אינו מתנועע כי אם באותיות כח הזכר, וד' אותיות פרחו לפניו בכח הגבלתו, ועומדות רשומות תחת הגבלת הזכר, והוא מתעלה עם הכל, ועיקר המציאות היה עם הזכר והזכר הוא מתעלה עם הכל:

הנה לך רמז כל הדברים, כי הקב"ה נקרא א"ל חוץ מכחותיו, ר"ל א"ל חזק, אבל בכחותיו הוא יחיד ומיוחד, המעמיד הכל, הגומר, והמתחיל, והמופת ועיקר המציאות מהאויר הקדמון המתרבה בכח עילת העילות בין ב' המקורות שזכרנו, וכן הזכר (שם) הנקרא יסוד עולם נמצא משם, וזה וזה שוים ברוך כבוד ה' ממקומו, והוא מתאחד עם כל הכחות ומגדילם עד שנקראו כולם כאחד עצי אחד, ועיקר הוויתו אינו כי אם בזכר (שם) עצמו, ולאיזה מקום שהוא עומד הוא עומד, והוויתו הוא באמצעות האויר לעולם למעלה, ומשפיע חיות לכל כחותיו הנאצלים מפליאות אחדות האויר, והוא לעולם באויר, ואם

הוא מתעלה השכינה עמו הוא מעולה מהשכינה מעלה ומטה, ומשפיע לה כח, היא לו והוא לה, וההויה למעלה מהכל:

ודע כי מעלת התפארת אינו נוטה מאמצעות עילויו אפילו כחוט השערה, וכמו כן השכינה עמו, ויש בהם ועליהם ובתוכם כח רבוי, והחיות מתפשט מפניו ומשפיע לכל הכחות הנאצלים מהם, וזה שכתוב ה' אחד ושמו אחד, וזה וזה שוין, וזה וזה שוין, והכל אחד יתברך ויתעלה שמו וזכרו והדרו:

ישיבתו כביכול הוא כשהוא מתאחד בי"ד דברים שהם לבוש השכינה, ואלו הם, חכמה קדומה, ואור מופלא, ואור מתנוצץ, וחשמ"ל, וערפל, וכסא הנגה, ואור מזהיר, ואופן הגדולה, ואור מזוקק, וכרוב, וגלגלי המרכבה, וחדרי הגדולה, ואור צח, ואויר הסובב, אלו הם י"ד דברים שמתאחד בהם בלבוש השכינה, וזה מקום ישיבתו. ונקראים י"ד דברים אלו היכל הקודש הפנימי, שהוא בי"ת האמ"ת, וכמה הוא מקום מקודש ונכבד, וכשהוא מתעלה מכל אלו הדברים עלויו הוא שמתאחד בשכינה, ע"כ בלילה הוא התשובה וביום התפלה, ר"ל בלילה מתאחד בכל אלו י"ד כחות וע"כ אנו אומרים אמת ואמונה בלילה, וביום מתעלה מהם ומתרומם וזהו טוב יצר כבוד לשמו:

ועוד תמצא כי עיקר שם המפורש אינו כי ג' אותיות בלבד, והן יה"ה וחשבון ל"ב, כיצד יו"ד כ', וה"א ה"א י"ב, הה לך ל"ב, וא"כ למה אנו כותבין את השם כ"ו הוא רמז לו' קצוות של מעלה ולו' קצוות של מטה, וכדי ליחד להקב"ה בכל כחותיו אנו מסדרין השם בארבעה אותיות כאשר אביא במקומו: